

Od ledna 2018 začala pro ON Náchod a.s. pracovat paní Mgr. Alena Naimanová. Farářka Církve československé husitské z Rychnova nad Kněžnou zde bude působit zatím na část úvazku jako kaplanka. Má pomáhat pacientům i jejich rodinám zvládat mnohdy těžké psychické vypětí spojené s nemocí.

{jathumbnail off}

Paní farářko, kaplankou v nemocnici v Rychnově nad Kněžnou jste od letošního ledna. Jak spolupráce vznikla?

V červnu loňského roku jsem absolvovala kurz pro nemocniční kaplany na Evangelické fakultě Univerzity Karlovy. Část mých spolužáků již kaplanskou službu prakticky konala. My ostatní jsme místo teprve hledali. V té době jsem se náhodně dozvěděla, že v náchodské oblastní nemocnici by byl o kaplanskou službu jistý zájem. To mne povzbudilo. Když jsem četla v zářijovém rychnovském zpravodaji rozhovor s novou paní ředitelkou nemocnice o dalším jejím směřování, objednala jsem se k ní na informační schůzku a také požádala pana senátora dr. Antlu o podporu. V říjnu ke schůzce došlo a z jednání vyplynulo, že by zájem z obou stran opravdu byl, ale scházely s touto službou zkušenosti. Např. její zařazení do systému. Někjaké podklady ze své praxe ve Fakultní nemocnici v Olomouci jsem měla, ty ukázaly směr. V listopadu jsem měla informační schůzku s vrchními sestrami, v prosinci po schválení představenstva se pokračovalo v doladování pilotního programu. V lednu jsem zjistila, že mi bylo schváleno nejen působení nejen v Rychnově, ale také v Jaroměři. Zatím mám úvazek 0,4 – tj. 2 dny v týdnu, v každém zařízení jeden den.

Duchovní péči od dubna 2017 poskytují na základě metodického pokynu Ministerstva zdravotnictví všechny jím zřizované nemocnice. Mezi našimi krajskými zařízeními je ale rychnovská nemocnice zatím průkopníkem. Jaká je běžná praxe v jiných zařízeních?

Během studia jsem praktikovala v již zmíněné Fakultní nemocnici v Olomouci, kde působí osm

nemocničních kaplanů. Další praxi jsem konala ve Vojenské nemocnici v Praze a poslední praxi v Nemocnici Pod Petřínem, kde mají i paliativní oddělení. Kaplany najdeme i jinde, např. hojně na Moravě nebo v jižních či severních Čechách. Ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové kaplan dle mých informací také působí. Jinak jsme v našich krajských nemocnicích opravdu průkopníky.

Jak často budete v nemocnici pracovat a kde Vás lidé najdou? Budete mít v areálu vlastní kancelář a „ordinační“ dobu, nebo budete na telefonu?

Zatím pracuji spíše na jednotlivých odděleních (v Jaroměři na LDN, v Rychnově na následné péči). Probíhá fáze poznávání a "oťukávání se". Na vyžádání jsem byla i na chirurgii. Kancelář budu sdílet s paní ombudsmankou, ale zde budu spíš okrajově. K dispozici budu mít i služební mobil. V Rychnově mám "úřední den" ve čtvrtek, v Jaroměři se oběma stranám vyhovující pravidelný čas teprve hledá.

Očekáváte velký zájem o Vaši službu?

Víte, zatím nečekám "davy", ani ze zvědavosti. Pokud nemocniční kaplan neprochází odděleními nebo čekárnami ambulancí a sám si s lidmi aktivně nepovídá, je skoro "neviditelný", utajený. Musíme tuto službu co nejvíce dostat mezi lidi. V únoru proto např. vyjde v rychnovském zpravodaji, který přichází do každé rodiny, se mnou rozhovor o této službě. A řešíme další možnosti, jak dát o sobě vědět. I moji známí mne zastavují a ptají se, jak to vypadá a šíří tuto informaci dále.

Co vše služba obnáší?

Služba nemocničního kaplana obnáší osobní setkávání, pozorné naslouchání, vnášení pozitivní energie a myšlenek, hledání a povzbuzování lidských zkušeností a rezerv. Podporuje léčebný proces "zevnitř". Jsem tu i pro rodinné příslušníky a jejich otázky. Ale ne odborné zdravotnické, to přísluší zdravotníkům. Jsem tu i pro zdravotnický personál. Každý člověk má svou duchovní stránku, náboženství je jen její speciální částí. Každý má svůj žebříček hodnot, svou cestu hledání smyslu života, zejména v době nemoci své nebo svých blízkých. Že je nemocniční kaplan vázán mlčenlivostí, je pochopitelné.

S jakými problémy se na Vás lidé budou obracet? Co jim můžete pomoci řešit?

Mohou to být otázky ryze náboženské, třeba když si někdo chce srovnat určité náboženské pojmy, myšlenky, vědět o tom víc. Může to být ale i o běžných problémech pacienta, až po hledání smyslu života. Při setkávání se s lidmi je důležitá otázka vzájemné důvěry. Na to kladu důraz.

Lidé Vám tedy asi svěří spoustu informací, dozvíte se mnoho příběhů, diagnóz i prognóz. Jak je to s ochranou údajů pacienta?

Já sama jsem zavázaná svým kněžstvím k mlčenlivosti a vše, co je mi svěřeno, zůstává pouze u mě.

Jste farářkou Církve československé husitské, obrátit se na Vás mohou ale i nemocní z jiné církve nebo dokonce s jinou vírou? Nebo i nevěřící?

Nemocniční kaplan je sice vzdělaným teologem své církve, ale jeho posláním není obsluhovat "své dušičky", nýbrž věnovat se potřebným lidem v nemocnici - věřícím v Boha i "nevěřícím". Ti však mnohdy také věří něčemu nebo v něco – a někdy nevědí, co s tím. Nemyslím, že by naše země byla neateističtější v Evropě, jak se říká. Doba socialismu se na nás bohužel podepsala i v oblasti vztahu k duchovnu a o tom, co je víra a co pověra, často lidé nemívají jasno a zaměňují je.

Abyste mohla na pozici nemocničního kaplana pracovat, musela jste vystudovat speciální vzdělávací kurz. Proč jste se pro něj rozhodla? Bylo něco, co Vás třeba překvapilo?

V svém životě jsem se několikrát zastavila a rozhodla se konat něco nového. Po čtyřicítce jsem se dala "na charitu", začala pracovat pro mezinárodní ekumenické (nadcírkevní) hnutí Světového dne modliteb. Základním heslem je "Informovat se – modlit se – konat". Jde tu o

konkrétní pomoc. Program je každým rokem z jiné země světa. Československo bylo na řadě v roce 1990 a já byla při tom. Na základě informací z té konkrétní země je část programu modlitební a pak následuje konkrétní pomoc dané zemi. Např. pro Francii před 10 lety bylo důležité téma uprchlictví, pro Bahamy před 4 lety nejvyšší výskyt rakoviny prsu na světě, na Filipínách před 2 lety jsme podpořili sirotky atd.

Kolem padesátky jsem začala uvažovat, že bych potřebovala do budoucna zlepšit paměť. Dnes jsem tedy již 14 let trenérkou paměti a pomáhám jiným (a zároveň i sobě) paměť udržovat a zlepšovat. V posledních letech jsem přemýšlela, kam se se zvyšujícím věkem asi dostanu – nejspíš někde do domova pro seniory nebo do nemocnice. Jak mohu kvalifikovaně pomáhat druhým tam? Oslovil mě proto program pro nemocniční kaplany. Mezi spolužáky jsem byla nejstarší. Co mne nejvíc překvapilo? Že jsme byli intenzivně vedeni k tomu, abychom více pracovali na sobě. Kurz byl velmi náročný.

Jste nebo budete členkou Asociace nemocničních kaplanů? V čem Vám asociace může pomoci?

Členkou Asociace nemocničních kaplanů jsem. Jsem v pozici spíše čekatelské a ráda využívám školení, které se každého čtvrtku pro členy koná. Řádného členství s plnými právy dosáhnu v roce 2020.

Slyšet tolik životních příběhů, strastí, bolesti i obav musí být velmi psychicky náročné. Jak vy osobně se s tím vyrovnáváte a jak nejraději relaxujete?

Máte pravdu, že je to náročné. Kdo to nezkusil, neuvěří, že "pouhé naslouchání" může člověka vyčerpávat. Té tíže se nemůžeme zbavit jako král Lávro, že bychom to našeptali do vrby (která to ale v Havlíčkově básni vytroubila dál), my to svěřujeme Bohu. U něho je odpočínutí, posila i povzbuzení. Nedílnou součástí služby nemocničního kaplana je modlitba za celou nemocnici, pacienty, zdravotníky i rodiny. Co se týče jiného relaxování, jsem ráda v přírodě.

Děkuji za rozhovor.

.pagenavbar{z-index: 0;}

[zpět na článek](#)